РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

ОТ МАРИЯ ПАВЛОВА – МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

ОТНОСНО: *Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА) внасям за разглеждане от Министерския съвет проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието, приет с Постановление № 38 на Министерския съвет от 2015 г.

1. Причини, които налагат приемането на подзаконовия нормативен акт:

Проблемът е представен на заседание на Правната мрежа на ЕС на 24 май 2023 г. На него Европейската комисия (ЕК), позовавайки се на становище на Правната служба на ЕК, дава ново тълкуване на т. нар. „клауза за взаимовръзка“, установена като стандарт в заключителните разпоредби на редица директиви.

Европейската комисия тълкува разпоредбата в светлината на практиката на Съда на ЕС (СЕС) и посочва, че принципът на правна сигурност изисква подходяща публичност на националните мерки за транспониране на актовете на ЕС. Според СЕС такава публичност би трябвало „да позволи на заинтересованите лица да се запознаят с обхвата на техните права и задължения в конкретната област, уредена от правото на Съюза“. От принципа на правна сигурност следва, че всички граждани, за които се отнасят разпоредбите на дадена директива, трябва да могат да свържат националните мерки за транспониране със самата директива, т.е. да бъдат в състояние да разберат как

е транспонирана директивата и къде да намерят съответното национално законодателство. Според тълкуването на СЕС „клаузата за взаимовръзка“ изисква от държавите членки, когато приемат национални разпоредби за въвеждане на изискванията на дадена директива, да включват в тях позоваване на тази директива, или да направят взаимовръзка с нея при официалното публикуване на националните разпоредби.

Националните законодателни актове, които се изменят, за да въведат изискванията на директива, не представляват проблем в това отношение, тъй като законът за тяхното изменение и допълнение по силата на чл. 32, ал. 2 от Указ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове включва допълнителна разпоредба, която препраща към акта на ЕС, който се въвежда.

Положението е различно по отношение на вече съществуващото национално законодателство, което съответства на една или повече от разпоредбите на дадена директива без нейното въвеждане и прилагане да налагат изменения в него.

Практиката на СЕС обяснява „клаузата за взаимовръзка“ по следния начин: „когато в дадена директива изрично се предвижда, че разпоредбите за транспониране на тази директива трябва да съдържат позоваване на нея или то да се извършва към момента на официалното им публикуване, във всички случаи е необходимо да се приеме конкретна мярка за транспониране (acte positif de transposition)“. ЕК приема, че това обяснение се отнася и до действащите вече национални актове. Според нея „конкретната мярка за транспониране“ може да е специален акт, публикуван в официалния вестник на държавата членка, в който недвусмислено се изброяват както изменените, така и вече съществуващите законови, подзаконови или административни актове, чрез които съответната държава членка счита, че е изпълнила задълженията, наложени от дадена директива. В своето преработено съобщение относно финансовите санкции, публикувано през м. януари 2023 г., ЕК изрично посочва: „Самото позоваване от страна на държава членка, когато уведомява Комисията за мерките за транспониране, на вече действащо национално законодателство не може да се квалифицира като конкретна мярка за транспониране. Актовете на националното законодателство, които предхождат директивата, могат да се квалифицират като конкретна мярка за транспониране, при условие че държавата членка се позовава на тях в официална публикация, в която недвусмислено се посочват действащите преди това законови, подзаконови или административни разпоредби, чрез които тя счита, че изпълнява задълженията, наложени от дадена директива. Такава официална публикация следва да бъде включена в уведомлението до Комисията“.

На среща на Мрежата за европейското законодателство към ЕК, провела се през месец декември 2023 г., ЕК подчертава, че последното изречение на „клаузата за взаимовръзка“ дава гъвкавост на държавите членки да изберат най-подходящия инструмент за гарантиране на публичност и правна сигурност в своя правен ред. В тази връзка Правната служба на ЕК дава допълнителни пояснения относно прилагането на клаузата към вече съществуващото национално законодателство: „Обвързването на вече съществуващото национално законодателство с директива не изисква от националния законодател да допълни съществуващото законодателство с позоваване на директивата. За да се гарантира правната сигурност, е достатъчно да се публикува официално известие, в което се посочва съществуващото национално законодателство, с което държавата членка твърди, че е транспонирала дадена директива (изцяло или частично). Поради това не се изискват законодателни изменения“.

Във връзка с процедури за нарушение по актове от компетентността на Министерството на правосъдието ЕК констатира, че България не е изпълнила изискванията на „клаузата за взаимовръзка“.

2. Цели, които се поставят с извършваните промени:

Основната цел, която се поставя с предложените промени в нормативния акт, е да бъде нормативно установен ред за официално публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз.

3. Основната промяна, която се предлага, касае изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието, с което да бъде преодоляна липсата на нормативно установен ред за публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз.

4. Очаквани резултати от прилагането:

Очакваният резултат от прилагането на предложената промяна е всички граждани, за които се отнасят разпоредбите на дадена директива, да могат да разберат как е транспонирана директивата и къде да намерят съответното национално законодателство.

5. Финансови и други средства:

Съгласно чл. 9, ал. 2 от Закона за „Държавен вестник“ за обнародване на обявленията, съобщенията, поканите и другите известия в неофициалния раздел се заплаща такса, чийто размер се определя от председателя на Народното събрание с разпореждане. В тази връзка със Заповед № АД-49-350-05-67 от 13 юли 2023 г. (обн., ДВ, бр. 61 от 2023 г.) на председателя на Народното събрание са определени размерите на такси за обнародване в неофициалния раздел на „Държавен вестник“, както следва:

- на обявления, покани, съобщения и други известия с обем до половин стандартна страница (15 реда, 60 знака на ред) – 30 лв.;
- на обявления, покани, съобщения и други известия с обем до една стандартна страница (30 реда, 60 знака на ред) – 60 лв.;
- на обявления, покани, съобщения и други известия с обем, по-голям от една стандартна страница (30 реда, 60 знака на ред) – 60 лв. за първа страница и по 55 лв. за всяка следваща страница.

Предвижда се осъществяването на дейността във връзка с предложените изменения и допълнения да се извършва в рамките на предвидените финансови средства по бюджета на Министерството на правосъдието.

На основание на гореизложеното е изготвена финансова обосновка приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4 , буква „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация – за актове, които не оказват въздействие върху държавния бюджет. Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори, заложени в програмния формат на бюджет на Министерството на правосъдието.

6. Анализ за съответствието с правото на Европейския съюз.

Проектът на постановление не съдържа разпоредби, въвеждащи в българското законодателство норми на правото на Европейския съюз, поради което не е изготвена справка за съответствие с европейското право по чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилника на Министерски съвет и на неговата администрация. Проектът не съдържа разпоредби, свързани с въвеждане на регулаторни режими.

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове е извършена частична предварителна оценка на въздействието на проекта на постановление.

Съгласно чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът за постановление, доклада и оценката на въздействието са публикувани на интернет страницата на Министерство на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите страни е предоставен 30-дневен срок за предложения и становища.

На основание чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, проектът на постановление е изпратен за съгласуване, като получените становища са разгледани и отразени в проекта на постановление на Министерския съвет и съгласно приложената справка.

В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справката за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации е публикувана на интернет страницата на Министерски съвет и на неговата администрация, като направените целесъобразни бележки са отразени.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерски съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да приеме предложения проект на Постановление за изменение и допълнение на Устройствен правилник на Министерството на правосъдието.

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:

МАРИЯ ПАВЛОВА